

De kabouterman

Colofon

ISBN: 978 90 8954 999 0

1e druk 2017

2e druk november 2018

© 2017, Jaap Kooistra

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Fotografie: Anna de Boer

Voorplaat: Een Noordkaper op het strand van de Noordsvaarder bij
Terschelling

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Alle personages die in deze thriller aan het woord komen en alle
voorvallen en gebeurtenissen zijn ontsproten aan de verbeelding van de
auteur, uitgezonderd Dutch en Jaanchi.

Met dank aan dr. J.J. Bakker en rechercheur A.H. Buikema voor hun
feedback en vooral aan uitgever Jitske Kingma

Niets uit deze uitgave mag worden veeleevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevens-
bestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor
wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without
written permission from the author and the publisher.

De kabouterman

Een zinderende thriller

Jaap Kooistra

 Elikser
UITGEVERIJ

*Voor Dirk Jaap en Esther
Marjon en Harm*

Deel 1

Terschelling

Juni

1. Hij

De pijn is ondraaglijk.

Ze ligt in de verstikkende ruimte van een oude houten boot. Als ervaren watersportster weet ze voldoende van boten en botenbouw om te beseffen dat dit het vooronder moet zijn van de een of andere houten sloep, een vooronder zonder vlonder.

Haar rug ligt gekromd op de scherpe kielbalk, die, half omhoog lopend tegen de puntige boeg, haar wervels teistert. Haar benen zijn maximaal uiteengesپرد en liggen met naar teer stinkende touwen vastgesnoerd aan bakboord- en stuurboordzijde van de half verrotte dwarsspanen. De knieën zijn enigszins opgetrokken want het enige vertrek van het bootje is verstikkend klein.

Een houten schot met een uit zijn schroeven hangend deurtje, verzegeld middels een roestig slot, vormt de afscheiding tussen het vooronder en de rest van de sloep. Een paar planken vastgeklemd tussen de spanen houden het zaakje bij elkaar.

Onder haar rug een laagje water. Bij regen sijpelt het water door de langwerpige naden van het dek en als de zon schijnt, drupt het vale licht door de kieren tussen de latten. Hier en daar is er uitgeplozen henneptouw tussen de grootste naden geduwd.

Als ze moeizaam haar samengebonden armen strekt, voelt ze de ruwe onderkant van het voordek. Als ze flink duwt, kraakt het.

Schreeuwen kan ze niet, ducttape is vakkundig over haar lippen gesnoerd, doorlopend tot de achterkant van haar hoofd.

Soms ligt de boot onbeweeglijk, half op de zij, dan hoort ze geen geklots van water.

Uren later hoort ze water komen, het kabbelen begint weer, het scheepje recht zich en schommelt omzichtig op de golven.

Ze begrijpt dat ze mogelijkwijs nog in de buurt van Terschelling moet zijn want dit is duidelijk het gevolg van een roterende aarde ten opzichte van zon en maan: eb en vloed. Trouwens, ze ruikt het ook, het rotte hout, maar bovenal de fascinerende geur van het wad.

Ze telt: toen drooggevallen, daarna hoog water.

Hoe vaak die afwisseling?

Ze probeert een iets andere houding aan te nemen, een vreselijke pijnscheut doet haar verkrampen.

Plotseling hoort ze de klotsende voetstappen, ze herkent de klank van laarzen, banjerend door water en zuigend slik.

Hij komt, hij zal met veel moeite de planken wegschuiven en het deurtje naar het vooronder ontgrendelen. Hij zal haar nu misschien pijn doen. Gisteren niet, toen had hij geroeid, 's nachts, want het zachte licht dat in haar donkere ruimte viel, moest wel van de maan zijn. Steeds had ze het geknars van de riemen op de roestige ijzeren dollen gehoord, totdat ze was ingedommeld. Nu ligt het sloepje weer stil, meeverend op kleine rimpelgolfjes. Hij hijst zich aan boord.

Het bootje schommelt pijnlijk heen en weer, waarbij haar hoofd tegen de kielbalk slaat. Hij ontdoet zich van lieslaarzen en windjack, sjort aan de planken, die moeizaam uit de spanten springen.

De sleutel knarst vervaarlijk, het deurtje gaat half open en hij kruipt op zijn knieën naar binnen, hurkt tussen haar wijde benen.

‘Je kent me niet,’ zegt hij.

‘O nee, dat is onjuist, je herkent me niet, of wel soms? Kijk me aan!’

Zijn stem is hard en weerbarstig.

Ze schudt haar hoofd met dode ogen.

‘Wacht, misschien zie je het nu.’

Hij schijnt met een minizaklampje op zijn gezicht.

En zoals eerder die dag zonnestraaltjes haar gezicht zochten, zo druppelen er nu flarden herkenning in de hersenen naar het daarvoor bestemde centrum.

Maar mist overheerst.

Hij buigt zich tot bijna op haar, zijn gezicht boven haar gezicht, zijn rug schuurt het dek, katachtig opgetrokken knieën duwen

pijnlijk tegen de binnenkant van haar wijd gespreide dijbenen.
Ze duwt haar rok met de aan elkaar geplakte trillende armen
onbehouwen naar beneden.

Hij grinnikt, reageert door haar armen hardhandig tegen het dek
te strekken, waarbij flarden vel van haar knokkels schuren.

Felle pijn schiet door haar lijf, gezichtsspieren verkrampen, tra-
nen wellen op in haar ogen.

De komvormig geopende handpalmen van zijn benige armen
duwen de bonte kleuren van het zomerrokje even soepel als re-
soluut tegen haar onderbuik. Zijn duimen strelen behoedzaam in
een congruerend ritme haar linker- en rechterlies. De zachte huid
van zijn smalle duimen wijkt uiteen naar de zijkanten van de
heupen, om vervolgens even omzichtig als subtiel omlaag naar
de binnenkant van haar dijen te glijden en daar als een trillende
kolibrie te wachten op het openen van de bloem.

‘We gaan beginnen,’ mompelt hij meesmuilend terwijl een gri-
mas over zijn gelaat glijdt. Koude ogen voorspellen meedogen-
loosheid.

Tomeloze angst overmeestert haar.

Hij grijnst.

2. Zaterdag

Nora beseft nauwelijks dat haar benen even verwoed op en neer gaan als het buigende helmgras tijdens stormachtig weer. Hier, fietsend op haar vadereiland, ziet, ruikt en proeft ze normaliter dat ze op Terschelling is. Maar nu heeft ze geen oog voor de helblauwe lucht met stoeiende wattige wolken die als coulissen dienen voor speelse zilvermeeuwen en donkergeveugelde mantelmeeuwen, en evenmin voor een biddende buizerd die trillend in de lucht hangt boven cranberrystruiken, spiedend naar een spitsmuis of woelmuis.

Haar diep inademen heeft niets te maken met het verlangen het zilt van het wad te ruiken en te proeven.

Ze worstelt met gedachten die haar gevangen houden, gedachten die heen en weer slingeren tussen inspecteur Slagman en vriendin Kim.

Soms slaagt ze erin de zorgen rondom de verdwenen Kim weg te duwen naar een veilig plekje in haar hoofd, naar een gevoel van vertrouwen op een goede afloop, die meid was altijd al een wildebras waar je geen peil op kon trekken. Maar dan komt het weerbarstige gezicht van de hoofdinspecteur in beeld en begint de volgende piekersessie.

Een worsteling die een paar weken terug startte op het politiebureau in Rotterdam waar ze zich moest melden bij haar chef.

Om stipt tien uur werd ze door een knipogende en haar succes wensende collega ontvangen en was ze onzeker naar de derde etage gewandeld, waar zich het imposante kantoor van de hoofdinspecteur bevond. Schoorvoetend was ze naar binnen gelopen, het territorium van Slagman.

Breedvoerig had hij de procedure uit de doeken gedaan die de commissie had gevolgd.

Vervolgens had hij de mislukte overval op een drugstransport in de haven van Rotterdam kort samengevat, waarbij hij haar rol, haar disfunctioneren opnieuw had belicht.

‘Ja, je hebt specifieke kwaliteiten, je bent bevoegen en hebt bepaalde bekwaamheden. Ik zal het niet ontkennen.’

Zo begint het meestal, eerst een complimentje.

‘Trouwens, ik moet in de wij-vorm praten want ik moet het oordeel weergeven van de integriteitscommissie die onderzoek heeft gedaan naar jouw werkwijze.

Wij zijn van mening dat jouw eigengereidheid je in de weg staat. Je hebt een probleem met het accepteren van het systeem. Voor de overval is het *star*-concept doorgesproken: we hebben de situatie in kaart gebracht, ieders taak uitgediept, ook die van jou, de actie stap voor stap doorgesproken opdat het resultaat optimaal zou zijn.

Maar niet voor de eerste keer trad je buiten de kaders van jouw taak en ondernam je veel te vroeg actie waardoor alles in het honderd liep, nou ja, ik hoef de hele operatie en jouw rol daarin niet opnieuw te beschrijven.

Je hebt moeite met onze kaders, onze structuur. De teamgedachte is essentieel in en bij ons werk. Je ontspoot, mist discipline, misschien wel door je bevoegenheid of je blijkbaar ontombare geldingsdrang, maar je gedrag past niet in de hiërarchie.

Ook hier op onze rechercheafdeling is jouw aanwezigheid noch bedachtzaam noch collegiaal. Men noemt met name je stemmingswisselingen. Soms uitbundig, soms lijkt er een aura van ongenaakbaarheid om je heen te zweven.’

Haar lijf rilt, haar ogen mistig, haar bloed zonder zuurstof, het hoofd oneindig moe.

Kom maar op met de uitspraak van de commissie, denkt ze, ik wil slapen.

‘Nochtans onderkent de commissie jouw potentie. Alles afwezende hebben wij besloten je drie maanden op non-actief te zetten. Geen ontslag dus, wel verplichte begeleiding na terugkeer.’ De koude ogen in zijn geblokte hoofd met brede, dun gestreepte lippen kijken haar vorsend aan. Hij staat op van zijn stoel ten teken dat het gesprek is beëindigd.

‘Mag ik je feliciteren, mijns inziens is de commissie zeer coulant geweest.’

Ze knikt.

Te verzwakt voor een weerwoord, te geëmotioneerd door alle gebeurtenissen van de dagen daarvoor. Te kwaad op zichzelf vanwege haar dramatische inschattingsfout tijdens die grootscheepse actie in de haven. Ze was te eager geweest om die rotzakken te pakken.

En nu te moe om deze omhooggevallen inspecteur van replek te dienen.

De volgende dag had ze haar spullen gepakt.

Drie maanden op non-actief, drie maanden uit de stad naar haar eiland. Het huisje op Midsland aan Zee tussen de duinen aan de Badweg was ooit gekocht door haar ouders en nu al jarenlang van haar. Rotterdam is Nederland, Terschelling is vaderland, haar vaders eiland.

Vader was in '95 gestorven, moeder een paar jaar later. Het had lang geduurd voordat ze het immense verdriet had weten te parkeren. Op Terschelling had ze de innerlijke rust en acceptatie gevonden.

En nu zal ze die rust weer vinden, hoopt ze.

Ze fietst via camping Kooy en het meertje van Hee naar de jachthaven van West. Een paar keer kan ze nauwelijks een botsing met een tegenligger voorkomen. Haar gedachtenspinsels belemmeren oplettendheid en dat laatste is noodzakelijk, want het is de drukste week van het jaar. Oerol, een schitterend feest, maar sinds gisteren niet meer.

Ze kijkt naar de dansende zeiljachten in misschien wel de mooiste gelegen haven van dit land. Vaag ziet ze Nolan Veerman zwaaien op zijn Blue Whale, een fraaie, modern gelijnde Bavaria 36-voeter. Ze zet de fiets bij het havenkantoor en wandelt over de onrustige steiger naar Nolan die haar tegemoet komt. Hij trekt aan de voorstag zodat de boeg dichterbij de steiger komt, waarna ze met een sprongetje veilig op het voordek landt. Ze schuifelt voorzichtig

over het gangboord naar de kuip. Nolan pakt een paar kussens om het zitten tegen de harde kuiprand te veraangenamen.

‘Ga maar aan bakboordzijde,’ zegt hij, ‘zit je een beetje in de luwte.’

Vervolgens wordt er een poos niet gesproken. Nora kijkt naar de tientallen elegante zeiljachten, ze weerspiegelen in de golven die redelijk heftig tegen stuurboordzijde uiteenslaan. De harde wind fluit tegen de verstaging.

In normale omstandigheden zou ze zich supergelukkig moeten voelen. Hij ook. Maar Nolan staart verstild naar een binnenkomend of uitgaand jacht.

‘Vertel,’ zegt ze. ‘Of nee, laat mij beginnen.’

‘Gisteravond was ik rond de klok van negen uur hier bij jullie schip om jouw en mijn vriendin op te halen. Jij was nog bezig in het schip, Kim en ik zijn een kwartiertje later naar een voorstelling in West gegaan. Daar ontmoetten wij onder anderen de ouders van Kim die hier op het eiland wonen. Een uur of elf arriveerden we op het feestterrein van Westerkeyn. Daar zagen we jou en een groep vrienden en vriendinnen. Iedereen heeft met iedereen gedanst en gedronken.’

Zijn ogen worden vochtig.

Ze ziet het, staat op, manoeuvreert voorzichtig langs het stuurwiel, gaat naast hem zitten en slaat een arm om zijn terneergeslagen schouders. Ze kijkt naar zijn wapperende krullen, zijn knappe enigszins verweerde schipperskop, met nu al behoorlijke groeven in het gezicht, ontstaan door de afwisseling van zon en zeewater. Dit kleine maar felle en taaie mannetje zeilt al zolang ze elkaar kennen. Sinds een jaar of drie heeft hij nu een lat-relatie met haar beste vriendin Kim. Hij woont en werkt op de vaste wal, is in de weekends op het eiland en bivakkeert dan op zijn schip dat permanent in de haven ligt.

Ze leest het verdriet in zijn ogen.

Aanvankelijk stamelt en stottert hij. Wanneer ze tegen ’m aankruipt en zijn gezicht streelt, kalmeert Nolan.

‘Ja, eerst waren we als groep bij elkaar, daarna zwierf iedereen over het veld. Sommigen al dansend vlakbij het podium en de band, anderen aan de rand van het terrein bij het bos, lullen, kletsen en zwetsen. Kim en ik hebben een paar keer gedanst, maar ja, dat is niet helemaal mijn pakkie-an en dus ben ik naar de jongens gegaan. Zo nu en dan kijkend of Kim mij nodig had, maar jij weet best dat ze zich op de dansvloer wel zonder mij redt en dat ze over belangstelling van dansgrage mannen niet te klagen heeft. Ze is op haar vijfendertigste nog net zo populair als tig jaar geleden.

Wanneer zag jij haar voor het laatst? De jongens zeiden dat jij eerder naar huis bent gegaan.’

Ze rilt, misschien van een groeiend aantal grijze wolken, deels van onrust.

‘Wacht ik haal een trui.’

‘En een schipperbitter.’

Ze denkt na, neemt zich voor iets te vertellen maar het is niet aan haar al het zichtbare onder een vergrootglas te zetten. De zeemanstrui en schipperbitter helpen haar keuzes te maken.

‘Weet ik niet precies, maar toen ik mijn huis binnenstapte, was het kwart voor drie. Kim en ik hebben een biertje gedronken, nog een keertje met een groep vriendinnen gedanst en daarna ben ik haar uit het oog verloren.’

Hij fronst geïrriteerd zijn wenkbrauwen, die boven zijn donkere ogen schuiven.

‘Jij moet toch ook hebben gezien dat die spontane partner van mij weer veelvuldig met dezelfde vent danste?’

‘Eh, ja, een paar keer, zij en Jasper, maar lieve Nolan, zo is ze, uitbundig, flamboyant, wild en uitdagend. Ze leeft van muziek, van moving en bouncing, en met deze Afrikaanse band was het helemaal raak.’

‘Ze daagt uit, Nora, dat heb ik haar zo vaak gezegd. Ze maakt die kerels gek!’

‘Niet alles is wat het lijkt, Nolan. Het eiland kent haar als een

spontane lieve vrouw die hoog scoort op extravert gedrag maar ook scoort op sociaal en integer gedrag.’

Hij slaat zijn drankje in een teug achterover. Kijkt naar iets wat er niet is, zucht, schudt zijn hoofd.

‘Ik heb haar gezocht, samen met een paar vrienden. Iedereen was vertrokken. Toen ben ik naar mijn schip gefietst. Geen Kim. Ben naar bed gegaan, in slaap gevallen.

Vanmorgen heb ik eerst de groep rondgebeld. Een paar uur terug heb ik op het politiebureau aangifte van vermissing gedaan. Maar dat viel daar niet in goede aarde. Ze grinnikten en zeiden dat er met Oerol wel meer mannen waren die hun vrouw een nacht kwijt waren, en andersom.

Nora, ik voel het, dit is foute boel! Ja, ik weet wat je wilt zeggen. Kim is wel vaker een nachtje ondergedoken. Vroeger ja, maar de laatste jaren niet! Foute boel, er is iets vreselijks gebeurd, ik voel het, ik weet het! Die rotzakken op het bureau, ze lachten me uit, toe Nora, jij moet wat doen, jij kent haar!’

Hij schreeuwt. Met gebalde vuisten slaat hij radeloos op het teakhout van het kuipbankje, schiet overeind, zijn ogen schieten heen en weer.

‘Kim! Kim!’

Nora slaat haar armen om zijn trillende lijf.

Zo staan ze samen in de harde wind op een danig schommelende boot die venijnig trekt aan de landvasten, waarbij de stootwillen tegen het jacht slingeren.

Ze beseft dat er wat moet gebeuren. Langer wachten, piekeren en twijfelen is funest voor Nolan.

‘Kom, sluit je schip af. Eerst fietsen we naar haar ouders. Zij weten nog van niks, of heb je hen gebeld?’

Hij schudt troosteloos van nee.

‘Daarna gaan we met haar vader naar het bureau. Hij heeft aanzien op dit eiland.’

*

Mevrouw Van Buytene schrikt, trekt wit weg, haar man kalmeert.

‘We zijn wel het een en ander gewend, ze is wel eens vaker een nachtje weggebleven.’

‘Nee,’ gilt ze. ‘Nee Bram, niet zolang ze hem kent. Of wel, Nolan?’

Haar vertwijfeling maar ook haar opmerking beïnvloeden Bram van Buytene zichtbaar. Zijn gezicht plooit bedenkelijk, ongerustheid sluipt binnen. Hij buigt zich naar Nora.

‘Zeg het eens meid, wat denk jij ervan, jij bent tenslotte researcher, hebt wel vaker met dit bijltje gehakt en kent onze dochter van binnen en van buiten.’

Tijdens het verblijf op de boot en later het fietsen naar deze ouders is ze haar eigen sores vergeten, is ze louter bezig geweest met Kim en is ze steeds onrustiger en ongeruster geworden. Inderdaad, de oude Kim kon een nachtje elders vertoeven, maar als lat-partner van Nolan was dat na het eerste jaar, toen ze nog een enkele keer ontspoorde, nooit meer gebeurd.

‘Nolan is al op het bureau geweest. Ik denk dat we samen met u dit bezoek moeten herhalen. Officieel aangifte doen en aandringen op een grootscheepse zoekactie.’

Een telefoontje van Bram doet wonderen.

De denigrerende opmerkingen van een halve dag terug blijven achterwege. De brigadier heeft het drietal meegenomen naar zijn kamer. Ons kent ons, de formaliteiten worden achterwege gelaten. Om de beurt doen ze gerelateerd aan plaats en tijd van die avond en nacht hun verhaal, waarbij Bram onomwonden als laatste zijn gewicht in de schaal legt.

‘Wie doet wat, waar en wanneer,’ zegt hij. ‘Nu starten, geen tel langer wachten op welk bericht dan ook.’

‘Dat zal niet gaan,’ mompelt de brigadier zenuwachtig. ‘Het is superdruk, vanavond volle bak en morgen de laatste Oeroldag. Het voltallige team is ingezet, ik heb geen mannetje over.’

‘Dan haal je ze maar van de wal’ dicteert Bram, zijn oude rol

als directeur van de Scholengemeenschap nieuw leven inblazend. ‘Wacht, ik weet iets beters, bel Kees Jan.’

‘De burgemeester?’

‘Ja, de burgemeester. We bewandelen de even formele als snelle weg, bel ’m en vraag of hij hier naartoe komt.’

Bram ijsbeert gespannen door het smoezelige vertrek. De brigadier kijkt vertwijfeld naar de man die tekenen van radeloosheid vertoont en onbarmhartig met zijn vinger naar de smartphone wijst.

3. Zondag

Opnieuw stapt ze uit bed. Slapen lukt niet. Ze heeft uren liggen woelen. Ze besluit een borrel te nemen.

De avond was hectisch verlopen. De burgemeester, al jarenlang een man van het eiland, had adequaat gehandeld. Hij had de hiërarchische weg gevolgd. Na het informeren van het basisteam A-1 in Harlingen was de districtsrecherche in Leeuwarden gealarmeerd. Na overleg tussen piketrechercheur en inspecteur zou een kleine afvaardiging de snelboot naar Terschelling nemen. Men had aanvankelijk de actie als prematuur aangemerkt, maar Kees Jan was onverbiddelijk geweest, had onder anderen gewezen op de immense commerciële belangen van dit toeristeneiland.

Vervolgens was de Oerol-organisatie ingelicht. Het feest van die avond was inmiddels in volle gang, ook op Westerkeyn. Maar morgen zou de verordening van kracht zijn dat er op Westerkeyn geen feestelijkheden meer mochten plaats vinden. Het terrein zou na het laatste optreden vanavond hermetisch worden afgesloten, aangemerkt als een mogelijk plaats delict.

Na het afwikkelen van alle formaliteiten was Bram van Buytene naar zijn wanhopige vrouw gegaan, hadden Nora en Nolan middels hun groepsapp de vrienden op de hoogte gesteld en hadden

ze tussen Midsland Noord en Formerum een enigszins wanordelijke zoektocht gehouden. Half één hadden ze de brigadier en een vijftal agenten geholpen het feestterrein af te zetten met de bekende roodwitte linten, nadat de burgemeester persoonlijk de Oerol-vierende feestgangers had toegesproken.

Gevoelens van wanhoop en machteloosheid dreigen haar te overmeesteren, maar na de tweede borrel komt langzaam de rechercheur in haar naar boven en worden de emotionele vriendin-gevoelens enigszins ontkoppeld, deels gefilterd tot een case. Nora pakt haar laptop en noteert in chronologische volgorde de feitelikheden van de avond. Als een film beleeft ze de avond opnieuw. Kim was een feestbeest, zij in mindere mate, die avond was ze bovendien niet in vorm, moeite als ze had het op non-actief zijn te accepteren. Maar Kim was bij de extatische klanken van het African Salsa Orchestra op het feestterrein als vanouds tekeer-gegaan.

‘Dancing the World,’ had ze geschreeuwd.

Haar lichaamstaal verpersoonlijkte dancing in al haar facetten, ze creëerde haar eigen choreografie. Vanuit haar bodycenter leken elastische benen onder de kleurig zwierende rok en haar wilde molenwiekende armen elkaars antagonisten hoewel alles soms abrupt samenvloeiende tot een sensueel kunstwerk. Van techno tot hiphop, van crazy swing tot funky bump, van rockmetal tot gothic en nu met deze band de salsa, alle combinaties vloeiden expressief uit haar lijf als lava uit een vulkaan. Als een dj mixte ze op elk Dance Event de muziek tot haar persoonlijke track.

‘Move baby,’ gilde ze dan, ‘move and groove.’

Nora noteert: 11 uur. Westerkeyn + Nolan + Vrienden. Kim is het middelpunt van een feestende menigte. Danst te midden van vriendinnen.

Ongeveer 11.45 uur. Zij en Kim op de salsatoer.

12.30 uur. Bij de bar. In druk gesprek met vrienden en kennissen.

Een poos later, ongeveer 13.00 uur. Kim is niet meer bij de groep, moving met Jasper Cupido. Tussen 13.00 en 14.00 uur: Nolan